

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Criminaliteit en rechtsstaat

tekst 1

“De sfeer in de nacht van zaterdag op zondag tijdens de uitloop van de horeca in Nunspeet was broeierig”, meldt wijkagent Peter van Essen op Twitter. Er waren veel opstootjes waarbij de politie moest ingrijpen. Drie jongeren zijn aangemeld bij Halt.

naar: www.nunspeet.nu van 15 juli 2018

Lees tekst 1.

- 1p 1 De politie bestrijdt criminaliteit en heeft verschillende taken, waaronder de taak opsporing van strafbare feiten.
→ Welke **andere** taak van de politie is te herkennen in tekst 1?

tekst 2

‘Ex-gedetineerden nog te vaak opnieuw in de fout’

Gevangenen vallen veel te vaak in herhaling na hun vrijlating. Bijna de helft van de ex-gedetineerden, 45 procent, gaat binnen twee jaar opnieuw in de fout.

Dat zegt de nieuwe hoofddirecteur van de Dienst Justitiële Inrichtingen. “Een ... van 45 procent kan geen maatschappij zich veroorloven.”

naar: www.telegraaf.nl van 28 augustus 2018

- 1p 2 Wat moet er op de puntjes in tekst 2 worden ingevuld?
- A klassenjustitie
 - B recidive
 - C requisitoir
 - D sociale ongelijkheid

tekst 3

OM wil af van briefgeheim op pakketjes

Het Openbaar Ministerie (OM) wil verdachte postpakketten direct kunnen openen. Het gaat om pakketten die zijn verstuurd via PostNL, waar mogelijk drugs of andere illegale goederen in zitten.

Het briefgeheim maakt het openen van postpakketten en de opsporing van de daders lastig en tijdrovend. Het briefgeheim moet daarom worden opgeheven, zegt een officier van justitie in het tv-programma Nieuwsuur. Het briefgeheim staat in de Grondwet.

naar: www.destentor.nl van 3 december 2018

Lees tekst 3.

- 2p 3 In een rechtsstaat heeft de overheid twee taken, die met elkaar kunnen botsen. Een van deze taken is rechtshandhaving. In tekst 3 staat dat het OM verdachte postpakketten direct wil kunnen openen en daarom het briefgeheim wil afschaffen.
- Leg uit met welke **andere** taak van de overheid deze wens van het OM kan botsen.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Deze wens van het OM kan botsen met de taak ..., want ...

- 2p 4 Hieronder staan vier beweringen over de Halt-straft.
- 1 Jongeren die een Halt-straft uitvoeren, hoeven niet voor de rechter te verschijnen.
 - 2 Jongeren die een Halt-straft uitvoeren, krijgen een strafblad.
 - 3 Jongeren kunnen als Halt-straft een werkstraft krijgen.
 - 4 Jongeren tussen de 19 en 23 jaar kunnen een Halt-straft krijgen.
- Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

tekst 4

Vijftig meter lange wheelie¹⁾ kost Katwijker 300 euro

Een wheelie van vijftig meter in Katwijk komt een motorrijder duur te staan. Hij werd veroordeeld tot 300 euro boete en een voorwaardelijke rijontzegging van twee maanden wegens gevaarlijk rijden.

noot 1 wheelie = het rijden op een motor, brommer of fiets met het voorwiel in de lucht

naar: www.omroepwest.nl van 26 augustus 2019

een wheelie

Lees tekst 4.

- 1p 5 Strafrechtelijke sancties kun je indelen in hoofdstraffen, bijkomende straffen en maatregelen.
Waaronder vallen de sancties die de rechter heeft opgelegd aan de motorrijder?
- A een bijkomende straf en een maatregel
 - B een hoofdstraf en een bijkomende straf
 - C een hoofdstraf en een maatregel
 - D twee bijkomende straffen
 - E twee hoofdstraffen
 - F twee maatregelen

tekst 5

Bankovervaller

Een Duitse bankovervaller heeft gebruikgemaakt van zijn juridische recht in de rechtbank voor een vijf dagen lang durende speech. Zijn betoog haalt de internationale media.

Veel hielp de speech overigens niet: de bankovervaller verdwijnt voor 12,5 jaar achter de tralies, bepaalde de rechtbank.

naar: www.telegraaf.nl van 10 oktober 2019

- 1p 6 Over welk onderdeel van een rechtszitting gaat tekst 5?
- A de tenlastelegging
 - B het laatste woord
 - C het pleidooi
 - D het requisitoir

tekst 6

Mag dat: geweld gebruiken als je een inbreker op heterdaad betrapt?

Als je een inbreker op heterdaad betrapt, mag je hem aanhouden. Maar je mag daarbij geen onnodig geweld of wapens gebruiken.

naar: www.indebuurt.nl van 18 juli 2019

Lees tekst 6.

- 1p 7 Waaraan maak je je schuldig als je wel bewust onnodig geweld gebruikt tegen de inbreker?
- A eigenrichting
 - B overmacht
 - C recidive

tekst 7

Voorkomen dat jongeren uit Dordrecht terugvallen in criminele circuit

Jongeren uit Dordrecht in de cel die veroordeeld zijn voor inbraak, overval of straatroof krijgen voortaan hulp om een normaal leven op te bouwen. Daarom gaat uit naam van de burgemeester op 1 maart een re-integratie-officier aan de slag. Die moet ervoor zorgen dat vrijkomende jongeren niet terugvallen in hun oude gewoontes en in plaats daarvan weer naar school gaan en een baan of onderdak krijgen. Nu gaat meer dan de helft van de jongeren die hun straf hebben uitgezeten weer in de fout als ze op vrije voeten komen.

Het gaat om een proef die duurt tot het einde van het jaar, maar de burgemeester gaat ervan uit dat de re-integratie-officier een blijvertje is. "Iedereen heeft er baat bij als dit slaagt. Niet alleen de jongeren waar het om gaat, maar vooral ook de maatschappij. Deze vorm van criminaliteit richt immers veel emotionele schade aan. De gevolgen voor de slachtoffers zijn vaak enorm."

naar: www.ad.nl van 5 februari 2019

Lees tekst 7.

- 1p 8 Wat is het doel van de hulp van de re-integratie-officier aan de jongeren in de cel?
- A genoegdoening
 - B handhaving van de rechtsorde
 - C resocialisatie
 - D vergelding

Zie tekst 7.

- 2p 9 Er zijn verschillende maatschappelijke oorzaken van crimineel gedrag, bijvoorbeeld dat de samenleving steeds anoniemer wordt. Uit tekst 7 blijkt dat met de hulp die de re-integratie-officier de jongeren wil bieden, een van de oorzaken van crimineel gedrag aangepakt kan worden.
- Leg uit welke maatschappelijke oorzaak van crimineel gedrag aangepakt kan worden met de hulp van de re-integratie-officier.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- De oorzaak die kan worden aangepakt, is ...
want in tekst 7 staat ...

- 1p 10 Uit tekst 7 blijkt dat het criminele gedrag van de jongeren uit Dordrecht immateriële gevolgen heeft.
- Citeer een zin uit tekst 7 waaruit blijkt dat er immateriële gevolgen zijn.

tekst 8

Bewoners centrum durven Kronenburgerpark niet meer in

De politie in Nijmegen gaat extra toezicht houden in het centrum en in het Kronenburgerpark. Bij de politie kwam afgelopen week een aantal meldingen van overlast binnen, zegt een woordvoerder. “Daarom gaan we de komende week extra surveilleren.”

Verschillende inwoners van het centrum zeggen dat zij ‘s ochtends en ‘s avonds niet meer door het Kronenburgerpark lopen met hun hond, sinds ze worden lastiggevallen door mannen.

naar: De Gelderlander van 2 november 2019

Lees tekst 8.

- 1p 11 Onder welke soorten beleid valt het besluit van de politie om extra toezicht te houden?
- A preventief beleid en opsporingsbeleid
 - B preventief beleid en vervolgingsbeleid
 - C repressief beleid en opsporingsbeleid
 - D repressief beleid en vervolgingsbeleid

tekst 9

Twee weken cel voor fietsendief Moerkapelle

Een 34-jarige man is op een snelrechtzitting in Den Haag veroordeeld tot twee weken gevangenisstraf voor een poging een fiets te stelen. Bewoners in Moerkapelle zagen de man aan een fiets rommelen. Toen ze hem daar op aanspraken, zette de man het op een lopen. De buurtbewoners waren echter sneller en zodoende kon hij worden overmeesterd. Kort daarna werd hij overgedragen aan de politie. Volgens de politie moet de man echt van plan zijn geweest de fiets te stelen, gelet op het gereedschap dat hij bij zich had. Er hing de man nog een voorwaardelijke gevangenisstraf boven het hoofd van een eerdere veroordeling voor een soortgelijk misdrijf.

naar: www.ad.nl van 28 september 2019

- 2p 12 Hieronder staan vier beweringen naar aanleiding van tekst 9.
- 1 Als de man de poging om de fiets te stelen binnen zijn proeftijd heeft gedaan, dan moet de man mogelijk nog langer dan twee weken de gevangenis in.
 - 2 Bij de veroordeling van de man is lik-op-stukbeleid toegepast.
 - 3 De man is veroordeeld voor een poging tot een vermogensmisdrijf.
 - 4 In de tekst is een gebrek aan sociale controle te herkennen.
- Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.*
- 1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...

tabel 1

geregistreerde misdrijven in Nederland

soort misdrijf	2017	2018
rijden tijdens rijverbod	70	85
joyriding	250	255
weigeren blaastest / bloedonderzoek	340	515
handelen in harddrugs	6.580	7.045
handelen in softdrugs	5.750	6.025
drugsmisdrijf (overig)	220	190

naar: CBS

Bekijk tabel 1.

- 1p 13 Om een beeld te krijgen van de omvang van criminaliteit in Nederland wordt gebruikgemaakt van verschillende soorten onderzoek en statistieken.
Van welk soort onderzoek of statistieken zijn de cijfers in tabel 1 afkomstig?
A daderonderzoek
B politiestatistieken
C slachtofferonderzoek
- 1p 14 Strafbare feiten staan in verschillende wetten of wetboeken, bijvoorbeeld in het Wetboek van Strafrecht.
→ In welke **twee andere** wetten staan de misdrijven in tabel 1?
- 2p 15 Hieronder staan vier beweringen over de rechter.
1 De rechter bepaalt hoe hoog de maximumstraffen in het Wetboek van Strafrecht zijn.
2 De rechter mag in zijn uitspraak rekening houden met de achtergrond van de verdachte.
3 De rechter opent een rechtszitting door de tenlastelegging voor te lezen.
4 De rechter spreekt het vonnis uit.
→ Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.
1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...